

MAKROEKONOMSKI RAČUNI I MODELI

1

VJEŽBE

MILENA LIPOVINA-BOZOVIC

Input-output tabele

2

Upotpuniti razumijevanje:

- Kako se statistički obuhvataju i mjere proizvodne zavisnosti između pojedinih preduzeća u ekonomiji?
- Međusektorske tabele - obuhvatanje međufaznih transakcija tj. reprodukcione potrošnje
- Input-output tabele: Opšte karakteristike
Matematičke osnove
Statističke osnove

ZADACI

3

1. Pretpostavimo da se ukupna privredna aktivnost u zemlji odvija u 3 sektora: prerađivačka industrija, trgovina i turizam. Statistički podaci pokazuju sledeće ekonomske transakcije svakog pojedinačnog sektora, i to:

Prerađivačka industrija:

- ✦ Isporučuje sirovine u vrijednosti: 110 jedinica sektoru prerađivačke industrije, 270 jedinica usporučuje sektoru trgovine i 240 jedinica sektoru turizma
- ✦ Isporučuje finalne proizvode: 340 jedinica za potrebe tekuće potrošnje, 150 za investicije i 120 izvozi u inostranstvo
- ✦ Troškovi proizvodnje su: 100 jedinica je trošak amortizacije, trošak zarada je 250 a ostvarena dobit (akumulacija) je 240 jedinica.
- ✦ Vrijednost uvoza proizvoda finalne i reprodukcione potrošnje koji se klasifikuju u sektor prerađivačke industrije je 420 jedinica

Trgovina:

- ✦ Isporučuje sirovine u vrijednosti: 80 jedinica sektoru prerađivačke industrije, 115 jedinica usporučuje sektoru trgovine i 150 jedinica sektoru turizma
- ✦ Isporučuje finalne proizvode: 120 jedinica za potrebe tekuće potrošnje, 40 za investicije i 50 izvozi u inostranstvo
- ✦ Troškovi proizvodnje su: 30 jedinica je trošak amortizacije, trošak zarada je 40 a ostvarena dobit (akumulacija) je 60 jedinica.
- ✦ Vrijednost uvoza proizvoda finalne i reprodukcione potrošnje koji se klasifikuju u sektor trgovine je 20 jedinica

ZADACI

4

Turizam:

- Isporučuje sirovine u vrijednosti: 30 jedinica sektoru prerađivačke industrije, 20 jedinica usporučuje sektoru trgovine i 70 jedinica sektoru turizma
 - Isporučuje finalne proizvode: 200 jedinica za potrebe tekuće potrošnje, 210 za investicije i 240 izvozi u inostranstvo
 - Troškovi proizvodnje su: 50 jedinica je trošak amortizacije, trošak zarada je 110 a ostvarena dobit (akumulacija) je 80 jedinica.
 - Vrijednost uvoza proizvoda finalne i reprodukcione potrošnje koji se klasifikuju u sektor turizma je 70 jedinica
-
- a. Konstruisati međusektorsku (input-output) tabelu i izračunati vrijednost ukupnih raspoloživih i raspodijeljenih sredstava na nivou ekonomije u cjelini.
 - b. Koliko iznosi vrijednost domaće proizvodnje?
 - c. Izračunati i vrijednost BDP-a ekonomije primjenom proizvodnog i rashodnog metoda.

ZADACI

5

	Prerađivačka	Trgovina	Turizam	Ukupno	Tekuća p.	Investic.	Izvoz	Finalna	Raspodijeljena sredstva
Prerađivačka	110	270	240	620	340	150	120	610	1230
Trgovina	80	115	150	345	120	40	50	210	555
Turizam	30	20	70	120	200	210	240	650	770
Ukupno	220	405	460	1085	660	400	410	1470	2555
Amortizacija	100	30	50	180					
LD	250	40	110	400					
Akumulacija	240	60	80	380					
Dodajna vrijednost	590	130	240	960					
Domaća proizvodnja	810	535	700	2045					
Uvoz	420	20	70	510					
Raspoloživa sredstva	1230	555	770	2555					

ZADACI

6

- a. Konstruisati međusektorsku (input-output) tabelu i izračunati vrijednost ukupnih raspoloživih i raspodijeljenih sredstava na nivou ekonomije u cjelini.
- b. Koliko iznosi vrijednost domaće proizvodnje?
- c. Izračunati i vrijednost BDP-a ekonomije primjenom proizvodnog i rashodnog metoda.

$$\text{Raspodijeljena sredstava} = 1085 + 1470 = 2.555$$

$$\text{Raspoloživa sredstva} = 1230 + 555 + 770 = 2.555$$

$$\text{Domaćo proizvodnja} = 2.045$$

$$C + G + I + E = BDP + U$$

$$C + G + I + E - U = BDP$$

$$BDP = 660 + 400 + 410 - 510 = 960$$

$$BDP = \sum VA = 590 + 130 + 240 = 960$$

ZADACI

7

2. Data je sledeća input-output tabela:

	Industrija	Poljoprivreda	Ukupno	Tekuća potr.	Investiciona potr.	Izvoz	Finalna	Raspodijeljena sredstva
Industrija	140	270	410	340	150	120	610	1020
Poljoprivreda	80	160	240	120	90	90	300	540
Ukupno	220	430	650	460	240	210	910	1560
Amortizacija	50	30	80					
LD	120	40	160					
Akumulacija	210	20	230					
Dodajna vrijednost	380	90	470					
Domaća proizvodnja	600	520	1120					
Uvoz	420	20	440					
Raspoloživa sredstva	1020	540	1560					

ZADACI

8

Na osnovu date input-output tabele izračunati sledeće pokazatelje:

- a. Tehničke koeficijente sektora industrije
- b. Koeficijent akumulacije sektora poljoprivrede
- c. Koeficijent plata sektora industrije
- d. Dio bruto domaćeg proizvoda sektora poljoprivrede
- e. Koeficijent društvenog proizvoda sektora poljoprivrede
- f. Koliko % materijalni troškovi učestvuju u strukturi vrijednosti jedinice proizvodnje sektora industrije? A, dodata vrijednosti?

ZADACI

9

- a. Tehničke koeficijente sektora industrije

$$a_{11} = \frac{x_{11}}{X_1} = \frac{140}{600} = 0,23$$

$$a_{21} = \frac{x_{21}}{X_1} = \frac{80}{600} = 0,13$$

- b. Koeficijent akumulacije sektora poljoprivrede

$$V_2 = \frac{20}{520} = 0,0384$$

- c. Koeficijent plata sektora industrije

$$W_1 = \frac{120}{600} = 0,2$$

- d. Bruto Domaći proizvod sektora poljoprivrede

$$BDP_{polj} = 90$$

ZADACI

10

- e. Koeficijent društvenog proizvoda sektora poljoprivrede

$$\frac{90}{520} = 0,173$$

- f. Koliko % materijalni troškovi učestvuju u strukturi vrijednosti jedinice proizvodnje sektora industrije? A, dodata vrijednosti?

$$\frac{220}{600} = 0,367$$

$$\frac{380}{600} = 0,633$$